

Dorogi Ipartestület XVIII. sz. hírlevele

Kedves Vállalkozó Társunk!

Az Dorogi Ipartestület legújabb hírlevelében az alábbi témákról szeretnénk tájékoztatást adni:

1. Komáromi kisleány lett az ország tortája
2. Pályázat mikro-, kis- és középvállalkozások munkahelyteremtő beruházásainak támogatására
3. Digitális forradalom jöhet a kkv-nál
4. Szolgáltató szektor lehet a húzóágazat
5. Csak a kicsiket hibáztatják
6. Magas maradhat az infláció
7. Átírnák a nyugdíjszabályokat – nagyot nyernének a gyerekesek
8. Megdöbbentő változások a nyugdíjasok munkavállalásával
9. Új lehetőségek nyílnak a kkv-szektor előtt

Dorog, 2018. augusztus 15.

Üdvözlettel:

Szűcs György
Elnök
Dorogi Ipartestület

A Komáromi kisleány lett az ország tortája

Körtés-vaníliás-gyömbéres édességet választottak meg az ország tortájának.

A Komáromi kisleány lett idén Magyarország tortája, míg a Magyarország cukormentes tortája verseny nyertesének a Három kívánság elnevezésű tortát választották – jelentették be.

A Komáromi kisleány elnevezésű tortát a Jánoska Cukrászda cukrásza, Sztaracsek Ádám készítette – közölte a Magyar Cukrász Iparosok Országos Ipartestületének társelnöke, Selmeczi László. Sztaracsek Ádám a bumm.sk-nak úgy mutatta be a tortát: az "íze a körte köré

épül fel. Van benne egy étcokis krémréteg, egy vaníliás mascarpone mousse, egy gyömbéres körtekompot réteg, és kétféle tészta, egy diós morzsa és egy diós-mézes tészta".

Az idei győztes cukormentes torta, a Három kívánság a budapesti Nándori Cukrászda alkotása. Három domináns összetevője a chia magos-diós mandulapiskóta, a meggy és a darabos túró.

Pályázat mikro-, kis- és középvállalkozások munkahelyteremtő beruházásainak támogatására

Pályázat a mikro-, kis- és középvállalkozások munkahelyteremtő beruházásainak támogatására. A rendelkezésre álló 6 milliárd Ft támogatási keretösszegeből megközelítőleg 600 KKV-nál mintegy 3000 új munkahely létesíthető.

A pályázat kódjele: NFA-2018-KKV

A pályázat célja a KKV-k fejlődésének, gazdaságban betöltött szerepének, piaci pozíciójának javítása érdekében az – új munkahelyek létrehozását eredményező – munkahelyteremtő beruházások támogatása. A pályázat célja továbbá a területi különbségek csökkentése, a térségi felzárkóztatás, a helyi gazdaság megerősítése, valamint a foglalkoztatás bővítése a munkaerőpiaci szempontból hátrányos helyzetű személyek foglalkoztatásának elősegítése által.

A támogatás jogcíme

A munkahelyteremtő támogatás a hatályos jogi szabályozás alapján regionális beruházási támogatás jogcímen vagy csekély összegű (de minimis) támogatásként nyújtható, és a következő támogatási kategóriákra vonatkozó előírások alapján valósíthatók meg. A pályázó vállalkozásnak a pályázat benyújtásakor nyilatkoznia kell, hogy mely támogatási jogcím alapján kívánja benyújtani a pályázatot.

- 1. Regionális beruházási támogatás:** Új eszközök, gépek beszerzése, immateriális javak költségei, továbbá ingatlan vásárlása, 2 tárgyi eszközökhöz, épületekhez kapcsolódó bérleti díjak, lízing költségek, új épület /épületrész felépítésével kapcsolatos építési költségek
- 2. Csekély összegű támogatás:** Új eszközök, gépek beszerzése, immateriális javak költségei, továbbá ingatlan vásárlása, 3 tárgyi eszközökhöz, épületekhez kapcsolódó bérleti díjak, lízing költségek, új épület /épületrész felépítésével kapcsolatos építési költségek

A pályázat keretében nyújtható támogatás formája: Vissza nem térítendő.

A pályázók köre: A pályázaton kizárólag Magyarországon székhellyel vagy az Európai Gazdasági Térség (EGT) területén székhellyel és Magyarországon telephellyel, fiókteleppel rendelkező KKV vehet részt.

A beruházásra vonatkozó további előírások: A pályázat alapján az ÁÚF szerinti induló beruházás.

A pályázat által bemutatott beruházási projekt műszaki-szakmai tartalmával és a megvalósítással kapcsolatos elvárások

A beruházási projekt műszaki, szakmai tartalmának meghatározásához az alábbi elvárások figyelembevétele szükséges:

- a) A beruházási projekt költségvetését a piaci árakhoz igazodóan, reális és takarékos módon kell összeállítani. A hatékony és eredményes pénzgazdálkodás elvét, valamint az átlagos piaci árak történő megfelelést a hatósági szerződés hatályba lépését követően is biztosítani kell, továbbá a projektnek meg kell felelnie a reális és takarékos költségvetés előírásának az esetleges géptípus-változás, szállító-váltás és költségszerkezet-módosítás esetén is.
- b) A pályázati adatlap pontjait a támogatást igénylőnek a Felhívásban meghatározott feltételek alapján releváns szakmai és pénzügyi tartalommal ki kell töltenie. A támogatást igénylő által a pályázati adatlap kitöltése során megadott adatok, szakmai-pénzügyi leírások bővítésére, kiegészítésére nincs lehetőség, kizárólag a döntés előkészítés során a kormányhivatal számára nem egyértelmű vagy ellentmondásos tartalmak tisztázására van lehetőség hiánypótlás keretében.
- c) A beruházási projekt megvalósítási helyszínének alkalmasnak kell lennie, illetve a projekt megvalósítása során alkalmassá kell válnia a pályázati adatlapon jelzett tevékenység végzésére.
- d) A beruházási projektnek a támogatást igénylő által szakmailag megvalósíthatónak kell lennie.
- e) A beszerezni kívánt eszközöknek meg kell felelnie a vonatkozó európai irányelveknek, szabványoknak, illetve az azokat harmonizáló magyar rendeleteknek, szabványoknak, környezetvédelmi előírásoknak.
- f) A beruházási projekt keretében beszerzett eszközöket az érintett eszközök kereskedelmi forgalmával üzletszerűen foglalkozó, kereskedőnek, vagy gyártónak minősülő szállítótól kell vásárolni, a piacon szokványos jótállási és szavatossági feltételek biztosítása mellett – kivéve, ha a pályázó független beruházóként a projekt keretében egy olyan létesítményhez közvetlenül kapcsolódó tárgyi eszközök megvásárlását valósítja meg amely bezárásra került, vagy ha nem vásárolják fel, bezárásra kerülne. A beruházási projektnek meg kell felelnie a Felhívásban, a szakmai mellékleteiben illetve az ÁÚF című dokumentumban foglalt egyéb feltételeknek.
- g) A támogatást igénylő a pályázat benyújtásával hozzájárulását adja, hogy a Kincstár által működtetett monitoring rendszerben nyilvántartott adataihoz a költségvetési támogatás utalványozója, folyósítója, ennek hiányában kormányhivatal (a továbbiakban együtt: Támogató), az Állami Számvevőszék, kormányzati ellenőrzési szerv, az állami adóhatóság, a csekély összegű támogatások nyilvántartásában érintett szervek, valamint jogszabályban, a Felhívásban, a hatósági szerződésben meghatározott más jogosultak hozzáférhetnek.
- h) Ha a pályázatban bemutatott beruházási projekt megvalósítása kiemelkedően jelentős kockázatot hordoz, akkor a pályázat nincs összhangban a Felhívás célkitűzéseivel, ezért elutasításra kerülhet. (Jelentős kockázatot jelenthet például a pályázat nem megfelelő kidol-

gozottsága, a támogatást igénylő székhelyének és a megvalósítás helyének eltérő támogatási intenzitása a beruházási projekt megvalósítása szempontjából kockázatos gazdálkodási adatok. Ezekben az esetekben az eljáró kormányhivatal – mérlegelési jogkörében eljárva – állapítja meg az induló beruházás megvalósulásának kockázatát.)

A beruházási projekttel kapcsolatos egyéb előírások

Pályázni csak olyan beruházással lehet az ország bármely településéből, amely esetében a pályázó:

- a) a beruházást legkorábban a támogatási igény benyújtását követő napon kezdi meg,
- b) beruházásban érintett telephelye a cégnyilvántartásban, egyéni vállalkozók esetében az egyéni vállalkozók egységes nyilvántartásában/vállalkozói igazolványban telephelyként bejegyezve szerepel, továbbá legalább egy lezárt teljes üzleti évvel rendelkező vállalkozásnak minősül,
- c) beruházása eredményeként tervezett új, vagy bővítésre kerülő tevékenység a tevékenységei között szerepel,
- d) legkésőbb 2019. október 31-ig a beruházást megvalósítja és a támogatás kifizetésére vonatkozó elszámolását legkésőbb 2019. november 8-ig benyújtja (ez a feltétel új épület, épületrész építésére vonatkozóan is érvényes),
- e) a beruházásban érintett telephelyen legalább 2 fő, teljes munkaidőben foglalkoztatott munkavállaló számára létesít új munkahelyet,
- f) építési beruházás esetén az építési hatóság igazolása arról, hogy az építési tervdokumentációt engedélyeztetésre átvette (a jogerős hatósági engedély a pályázat benyújtásakor nem szükséges, ez a hatósági szerződés megkötésének feltétele),
- g) üzleti tervében kellően alátámasztja a stabil piaci háttér meglétét, a tervezett foglalkoztatás megalapozottságát, a beruházás finanszírozási hátterét,
- h) meggyőzően bemutatja a tervezett tevékenység során bevezetésre kerülő technika, technológia korszerűségét, a szolgáltatás hasznosságát,
- i) a támogatás felhasználása során vállalja a közbeszerzésre vonatkozó jogszabály és ebből adódó kötelezettség betartását, amennyiben közbeszerzés a fejlesztését érinti, és valódi versenyt biztosító eljárást alkalmaz (a közbeszerzési kötelezettségre vonatkozó részletes tájékoztatás az ÁÚF 4. fejezetében található),
- j) a beruházás befejezését követően – a beszerzési értéktől függetlenül – nyilvántartja, aktíválja a megvalósított fejlesztést, a támogatásból beszerzett tárgyi eszközöket és immateriális javakat.

2.8.3 Fenntartási kötelezettség

A munkáltató vállalja, hogy a beruházással létrehozott kapacitásokat, szolgáltatásokat az eredeti foglalkoztatási célnak megfelelően a beruházás befejezésétől (üzembe helyezés időpontjától) számított 3 évig folyamatosan fenntartja és működteti az érintett térségben. Ez a követelmény – amennyiben ezen időszak alatt a gazdasági tevékenység fenntartása biztosított az érintett régióban – nem akadályozza a technológiai változások miatt korszerűtlenné vált tárgyi eszközök és immateriális javak cseréjét. A korszerűtlenné vált tárgyi eszközök és immateriális javak cseréje esetén a fenntartási időszakban a kedvezményezett a tárgyi esz-

közök és immateriális javak cseréjére támogatásban nem részesülhet. A változás bejelentését követően az új eszköznek a lecserélt tárgyi eszközzel azonos funkcióval és azonos vagy nagyobb kapacitással kell rendelkeznie, továbbá a gyártási időpontja nem lehet korábbi, mint a lecserélt tárgyi eszköze.

A támogatást igénylő vállalja, hogy a pályázatában megjelölt beruházási projekt keretében létrehozott kapacitásokat, szolgáltatásokat a fenntartási időszak végéig fenntartja.

Foglalkoztatási kötelezettség

A munkáltató vállalja, hogy a beruházás befejezését követő 90 napon belül a tervezett teljes létszámbővítést megvalósítja a fejlesztéssel érintett telephelyen.

Saját forrás

A beruházás nettó – ÁFA visszaigénylési jogosultsággal nem rendelkező pályázó esetében bruttó – bekerülési összköltségének legalább 25%-át saját forrásból biztosítja, amelybe az államháztartás alrendszeréből nyújtott támogatás nem számítható be.

A projekt végrehajtására rendelkezésre álló időtartam

A támogatást igénylő beruházási projekttel kapcsolatos pénzügyi elszámolása legkorábban 2019. január 1-jétől nyújtható be, záró kifizetési igénylés benyújtásának határideje legkésőbb 2019. november 8-a.

A támogatás mértéke

Új munkahelyenként 1,5 millió Ft.

Ezen kívül az alábbi kiegészítő támogatásokra lehet pályázni:

- amennyiben a beruházás befejezését követően a kormányhivatalok foglalkoztatásért felelős szervezeti egységeinél nyilvántartásban lévő kiközvetített az Ft. 58. § (5) bekezdés d) pontja szerinti álláskereső foglalkoztatására vállalkozik a pályázó, új munkahelyenként 700 ezer Ft, vagy
- amennyiben a beruházás befejezését követően a kormányhivatalok foglalkoztatásért felelős szervezeti egységeinél nyilvántartásban lévő kiközvetített olyan álláskereső foglalkoztatására vállalkozik a pályázó, aki a foglalkoztatást megelőző 12 hónapban kizárólag közfoglalkoztatási jogviszony keretében volt foglalkoztatva, új munkahelyenként 1,5 millió Ft,
- amennyiben a beruházás befejezését követően hatodik életévét be nem töltött gyermekét saját háztartásában nevelő nő 12 foglalkoztatását vállalja, új munkahelyenként 1,5 millió Ft,
- amennyiben a beruházás a kedvezményezett járások besorolásáról szóló 290/2014. (XI. 26.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Kjbr.), valamint a kedvezményezett települések besorolásáról és a besorolás feltételrendszeréről szóló 105/2015. (IV. 23.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Ktbr.) alapján kedvezményezett járásban vagy kedvezményezett településen valósul meg, új munkahelyenként további 400 ezer Ft, (ez a kiegészítő támogatás halmozható az a), b) és c) pontban foglalt kiegészítő támogatásokkal is, míg az a), b) és c) pontban foglalt kiegészítő támogatások vagylagosan igényelhetők).

A pályázat benyújtásának határideje

A pályázatot **2018. július 23-tól 2018. szeptember 10-ig** lehet benyújtani.

Digitális forradalom jöhet a kkv-nál

Az okostelefonok és állandó online jelenlét következtében 2017-ben az e-kiskereskedelem közel hatszor nagyobb forgalomnövekedést ért el, mint a hagyományos kiskereskedelem. Habár a vevők részéről még mindig a készpénz a legnépszerűbb fizetőeszköz, egyre inkább nő az online fizetés iránti igény, amire a kkv-szektornak is reagálnia kell – jelzi a K&H.

A múlt évben a hazai online értékesítés forgalma elérte a nettó 545 milliárd forintot, ezzel a teljes magyar kereskedelmi forgalom 6,2 százaléka zajlott a virtuális térben. – Amikor egy nap átlagosan 150-szer nyúlunk a mobiltelefonunk után, és szinte állandóan online vagyunk, nem meglepő, hogy az e-kereskedelem 27 százalékos forgalomnövekedést tudhatott magáénak 2017-ben, míg a hagyományos kiskereskedelem 4,7 százalékot – mondta el Kovács Viktor Zoltán, a K&H kkv marketing főosztály vezetője az eNET Internetkutató és Tanácsadó Kft. adatai alapján.

Szükség van rá azonban, hogy a hazai vállalkozások digitálisan fejlesszék magukat, hiszen eközben a Deloitte felmérése szerint a kkv-k közel felének, 44 százalékának van egyáltalán honlapja – mondta el Kovács Viktor. Ahhoz, hogy egy vállalkozás beszállhasson az e-kereskedelembé, az első és legfontosabb technikai lépés a digitalizáció vonalán a weboldal létrehozása, amit a webshop kialakítása és a fizetési megoldások kitalálása követ.

A szolgáltató szektor lehet a húzóágazat

A következő években stagnálás, majd fokozatos, lassú csökkenés várható az ipar súlyában – mondta a VILÁGGAZDASÁG kérdésére Horváth András, a TAKARÉKBANK elemzője. Ezen valamennyit segíthet a BMW frissen bejelentett beruházása, amelynek köszönhetően a gyár beüzemelésekor néhány tizedszázalékot emelkedhet a szektor részaránya a GDP-n belül, hosszú távon azonban csökkenő trendre kell számítani.

Az ipar aránya a GDP-termelésben az elmúlt években 23 százalék körül mozgott, az elmúlt évtizedekben pedig a szektor csökkenését figyelhettük meg a gazdaságon belül. Fokozatosan tolódunk a posztindusztriális termelési szerkezet felé, és az érdemi hozzáadott érték termelésének szerepét lassan átveszi a szolgáltató szektor. A nyár végén várható versenyképességi intézkedések – amelyeknek a magyar tulajdonú kkv-k lehetnek a nyertesei – is az ipar lassú leépülése felé mutatnak. Horváth András hozzátette: Varga Mihály pénzügyminiszter is említette a napokban, hogy a magyar cégeknek nem a feldolgozóiparban, hanem a szolgáltató szektorban kell felvenniük a versenyt a külföldi konkurenciával, ezen a területen ugyanis érdemi esélyük van jobb szolgáltatást nyújtani, különösen az innováció vezérelt piacokon.

Az ipar arányának fokozatos csökkenése elkerülhetetlen ahhoz, hogy Magyarország felzárkózzon a nyugati országokhoz – hangsúlyozta a Takarékbank szakértője. Ehhez az innováció vezérelte gazdaságra való átállás szükséges, amit a magas hozzáadott értékű szolgáltatások és a kutatás-fejlesztés tesz lehetővé. A jelentős mértékű uniós forrásoknak köszönhetően számos feldolgozóipari beruházás valósul meg a következő években. Horváth András ugyanakkor hangsúlyozta, hogy a termelésbe álló gyárak hosszú távú fennmaradása kérdéses. A kapacitások bővítésének és a szolgáltató szektor, illetve a kutatás-fejlesztés térszerésének kettőse okozza azt a folyamatot, hogy néhány évig még gyakorlatilag stagnál az ipar részesedése a GDP-ben, majd erodálódik az ágazat teljesítménye.

Csak a kicsiket hibáztatják

A kisvállalkozásokat a legtöbb országban fontos gazdasági szereplőnek tartják. Ennek több oka van. Egyrészt jelentős munkahely- és értékteremtők, másrészt az innováció, a gazdasági dinamizmus hordozói. Nem véletlen, hogy több helyen is a megkülönböztetett figyelem jeleként önálló miniszter hatáskörébe tartozik, hogy kedvező vállalkozói környezetet teremtsen a számukra. Például Nagy-Britanniában a kisvállalkozásokért felelős miniszter éppen június 26-án jelentette be, hogy 8 millió fonttal támogatja a kormány a kisvállalkozásokat azért, hogy termelékenységük javításával gyorsabb növekedési pályára léphessenek. De az USA-ban is 1953 óta működik a szövetségi kormány mellett egy kisvállalati részleg, amely segíti a kisvállalkozások pénzügyi forráshoz és állami megrendelésekhez jutását, másrészt ingyenes és folyamatos üzleti képzést biztosít számukra. Az EU-ban a 249 fő alatt foglalkoztató cégekre a kkv, azaz kis- és közepes cégek megnevezés terjedt el. Ebbe a csoportba azonban nagyon eltérő jellemzőkkel rendelkező, eltérő méretű vállalkozások tartoznak. A legkisebbek, a mikrocégek 10 fő alatt, a kicsik 10 és 49 fő között, az úgynevezett közepes méretű cégek pedig 50-249 fő között foglalkoztatnak. Az EU-ban 23,85 millió kisvállalkozás működött 2016-ban. Ebből 22,23 millió volt a mikró, 1,39 millió a kicsi és 230 ezer a közepes méretű cég. Ez azt jelenti, hogy az összes vállalat 99,8 százaléka a kkv, közülük 93 százalék a mikrocég. A kkv-k az összes munkavállaló 66,6 százalékát foglalkoztatják, ezen belül a mikrók 29,8 százalékot. Végül az összes megtermelt új érték 56,8 százaléka a kkv-szektorban jön létre, amiből a mikrók 20,9 százalékkal részesednek.

De mi a helyzet Magyarországon? Az EU 2017. évi kkv-jelentése szerint a magyar kkv-k száma 546 758, ez az összes vállalat 99,8 százalékát teszi ki. Ez az érték tehát egyezik az EU-s adattal. Viszont ezen belül a mikrók aránya 94,1 százalék, ami 1,1 százalékponttal több, mint az EU-s átlag. A közepes méretű cégek aránya közel azonos (Magyarország 0,8 százalék, EU átlag 0,9 százalék), viszont az EU-ban nagyobb a kicsik aránya. A magyar kkv-k az összes munkavállaló 68,5 százalékát foglalkoztatják, ami 1,9 százalékponttal nagyobb, mint az EU-s átlag. A megtermelt új értékhez 52,9 százalékkal járulnak hozzá, ami viszont 3,9 százalékkal kevesebb, mint az EU-s átlag. De az is megjegyzendő, hogy például a holland mikrovállalatok 19,7, a németek 16,3 százalékkal járulnak hozzá az új érték előállításához, a magyar érték pedig 18 százalék, ami jobb, mint a német, és nem sokkal rosszabb, mint a holland. Ugyanakkor az EU-s tanulmány arra figyelmeztet, hogy bár a magyar kkv-

szektor 2012-16 között 16,8 százalékkal növelte hozzáadott érték teremtését és 5,7 százalékkal foglalkoztatását, ezek az értékek alacsonyabbak, mint amelyeket a nagyvállalatok produkáltak. A különbség különösen a foglalkoztatásnál szembetűnő, ugyanis az a nagy cégeknél háromszor gyorsabban nőtt, mint a kkv-szektorban. Ebből következőleg a kkv-kban a foglalkoztatási szint 2016-ban még nem érte el a 2008-as válságév előtti szintet.

Mindebből kifolyólag jogos az a felvetés, hogy valami nincs rendben a kicsikkel.

A Tusványoson ezzel kapcsolatban az hangzott el, hogy az a baj: a kkv-szektor nem versenyképes, nem elég innovatív és baj van a termelékenységével is. De igaz-e ez az általános megállapítás? A kérdésre a választ csak alapos és objektív elemzéssel lehet megadni, majd ennek alapján lehet jó szakmai döntéseket hozni. Különben beleesünk a Gyurcsány-kormány hibájába. Akkor ugyanis a vélemény így hangzott: ha nem versenyképes a kisvállalat, akkor menjen tönkre. Az objektív elemzéshez tisztázni kell három dolgot. Az első az, hogy a versenyképességi, innovatív és termelékenységi probléma az egész magyar gazdaságot, és nemcsak a kkv-szektor jellemzi. Magyarország az IMD versenyképességi listáján 63 ország között a 47., a Világgazdasági Fórum (WEF) listáján pedig a 137 országból a 60. Az innováció területén 2017-ben ugyanebben a 21. pozícióban vagyunk, a 28 EU-s ország között, mint amiben 2010-ben voltunk. Ez az általános helyzet nyilvánvalóan nemcsak a kkv-knak köszönhető. Ami pedig a termelékenységi szintet illeti, ez is országos probléma, ami egyrészt a gazdaság szerkezetével, a sok összeszerelő tevékenységgel függ össze, másrészt annak is köszönhető, hogy – szerencsére – csökken a munkanélküliség, de ezzel együtt egyre több a munkába állók között a kevésbé képzett ember. Vagyis a termelékenység területén sem csak a kkv-k vannak lemaradva.

A második tisztázandó kérdés, hogy a kkv egy EU-s statisztikai kategória, ezért gazdasági szempontból nehezen értelmezhető. Sokféle nagyságú, tevékenységi körű és regionálisan eltérő helyzetű és infrastrukturális ellátottságú céget foglal magában, amelyekről nem lehet általánosságban véleményt mondani. Valóban nagy baj – ahogyan az kritikaként elhangzott –, ha egy közepes méretű cégnek nincs honlapja, de egy sarki kisbolt, fodrász vagy gyógytornász Borsodban nem sokra menne a honlappal, ráadásul számára drága is lenne annak fenntartása. Viszont aktív lehet a közösségi médiában, ami pontosan ugyanannyira a digitális jel, mint a honlap. Az informatikai kisvállalkozásoknak nyilván a nemzetközi piacokon is terjeszkedniük kell, viszont ugyanezt a helyi szolgáltatóktól nem kellene elvárni. Ezek legfontosabb feladata a helyi lakosság életszínvonalának javítása. Hasonlóan nem lehet általánosan kezelni a munkavállalói továbbképzéssel kapcsolatos problémát, ugyanis ez is általános, és nemcsak a kis cégekre jellemző probléma. Magyarországon a munkaképes korú lakosság átlag 6 százaléka vesz részt állandó továbbképzésben, Ausztriában 15. Ezt a különbséget nyilván nemcsak a kisvállalkozások okozzák. Viszont a kisvállalkozások esetén az államnak sokkal jobban kellene segítenie a munkavállalók továbbképzését, hiszen erre nekik nyilvánvalóan kevesebb pénzük van, mint a nagycégeknek. Erre szervezetek is vannak, ilye-

nek a kamarák, de a felsőoktatást is igénybe lehetne venni. Jó megoldásnak ígérkezne az ingyenes „e-learninges”, azaz számítógéppel támogatott, cégtípusokra szabott oktatóprogramok készítése és rendelkezésre bocsátása.

Végül, harmadik szempontként, nem feledkezhetünk meg az állam szerepéről sem. Elhangzott a tusnádi rendezvényen, hogy a holland kisvállalat kétszer termelékenyebb, mint a magyar. Érdeemes megnézni, hogy vajon a holland üzleti környezet hogyan viszonyul a magyarhoz, mennyivel kisebb ott a kis cégeket sajtó bürokrácia, mekkorák a kisvállalatok állam által okozott működési költségei és általában mennyire hatékony, azaz költségtakarékos maga az állami működés.

Az üzleti környezet bürokratikusága tekintetében Hollandia a 19., Magyarország a 106. a WEF versenyképességi listán. A kormányzati kiadások hatékonysága tekintetében Hollandia a 13., mi a 108. vagyunk. A kisvállalatok innovációját segítő kockázati tőke elérhetősége vonatkozásában Hollandia a 21., mi a 43. helyen vagyunk.

Ezek a helyezések azt érzékeltetik, hogy nem ugyanolyan környezetben kell működnie egy magyar kisvállalatnak, mint egy hollandnak. De ezt mutatja az úgynevezett kormányzati érzékenységi index is, amelyet az EU kkv-szektor elemző részlege számít ki, és amely azt méri, hogy mennyire érzékeny a kormányzat a kisvállalati szektor sajátos problémáira, mennyire próbálja azokat partnerként megoldani. Eszerint az index szerint Hollandia a 4., Magyarország pedig a 25. helyen van a 28. EU-s ország között.

Összefoglalva az elmondottakat, nyilvánvalóan igaz az, hogy a hazai kkv-szektor teljesítményének javításáért, ugyanúgy, mint az egész gazdaság innovativitásának, versenyképességének és termelékenységének növeléséért sürgős lépéseket kell tennünk, mert különben a gyors technológiai változások közepette még a helyben maradásra sem lesz esélyünk nem-hogy a felzárkózásra.

Azonban eredményt hozó megoldást csak a helyzet tisztességes és objektív elemzésétől várhatunk. Ennek feltétele, hogy egyrészt a kkv-szektor a maga sokszínűségében vizsgáljuk, másrészt az állam maga is szembe kell, hogy nézzen azokkal a hatékonysági gyengeségekkel, amelyek a kisvállalkozások versenyképességének, innovativitásának és termelékenységének javítását gátolják.

Végül pedig, ha tényleg őszintén akarjuk a kkv-szektor helyzetbe hozását, akkor összehangolt és a részletekre, a különbözőségekre is odafigyelő stratégiát és hatékony akciókat kell kidolgozni és végrehajtani, olyanokat, amelyek jövőképet adnak a kkv-szektor valamennyi szereplőjének. Ez egyébként jó hatással lenne a magyar gazdaság egésze versenyképességére és innovativitására is.

Magas maradhat az infláció

A legfontosabb adatok a héten, amelyekre figyelnek a befektetők, az inflációval kapcsolatosak. Lesznek emellett ipari termelésről kiadott számok, és a román jegybank is kamatdöntő ülést tart.

Az OTP Bank előrejelzése szerint 3,1 százalékon stagnált júliusban a hazai fogyasztói árindex, a Bloomberg konszenzusa (néhány előrejelzés alapján) még magasabb, 3,3 százalékos adatot mutat. Bár havi bázison lassul, éves összevetésben csúcsra, 18 százalék fölé érhetett az üzemanyagok áremelkedése – ezt kompenzálhatta az élelmiszerek és a jövedéki adós termékek éves inflációjának mérséklődése.

Az iparcikkek inflációja továbbra is nullához közeli, a piaci szolgáltatások éves igazítatlan inflációja (az áfacsökkentések hatásának kiszűrése nélkül) 2,5 százalék alatt lehetett. A hatósági árakra a budapesti taxidíjak emelése csak kis hatással lehetett.

HETI VÁRHATÓ GAZDASÁGI ESEMÉNYEK | 2018. augusztus 6–10.

Dátum	Esemény (adat)	Időszak	Konszenzus	Előző adat
6.	Németország Ipari megrendelések (hó/hó, %)	jún.	-0,2	2,6
	Euróözone Sentix befektetői bizalom (pont)	aug.	14,0	12,1
	Románia Kamatdöntés (%)	aug.	2,75	2,5
7.	Németország Export (hó/hó, %)	jún.	-0,4	1,8
	Németország Ipari termelés (hó/hó, %)	jún.	-0,5	2,6
	Magyarország Ipari termelés (előzetes, év/év, %)	jún.	-	0,4
Magyarország Nemzetközi tartalékok (előzetes, milliárd euró)	júl.	-	24,1	
Magyarország Költségvetési egyenleg (havi, milliárd forint)	júl.	-	-233,0	
8.	Magyarország Infláció (év/év, %)	júl.	3,3	3,1
	Magyarország Maginfláció (év/év, %)	júl.	-	2,4
9.	Magyarország Külkereskedelmi mérleg (előzetes, havi, millió euró)	jún.	-	577,0
10.	Magyarország Építőipari termelés (év/év, %)	jún.	-	15,1
	Egyesült Királyság GDP (előzetes, év/év, %)	II. né.	1,3	1,2
	Egyesült Királyság GDP (előzetes, né./né., %)	II. né.	0,4	0,2
	Egyesült Királyság Ipari termelés (hó/hó)	jún.	0,4	-0,4
	Egyesült Államok Fogyasztói árindex (év/év, %)	júl.	2,9	2,9
	Egyesült Államok Fogyasztói árindex (hó/hó, %)	júl.	0,2	0,1
	Egyesült Államok Fogyasztói magárindex (év/év, %)	júl.	2,3	2,3
	Egyesült Államok Fogyasztói magárindex (hó/hó, %)	júl.	0,2	0,2
	Egyesült Államok Szövetségi költségvetés egyenlege (milliárd dollár)	júl.	-	-75,0
	Japán GDP (évesített, né./né., %)	II. né.	1,4	-0,6

Kiemelten fontos Fontos Kevésbé fontos

„Az látszódik, hogy míg az üzemanyagok és egyéb energiaárak magasba emelik a fogyasztói árindexet, az ezeken kívüli termékkörökben csak visszafogott az infláció gyorsulása (a piaci szolgáltatások esetében az áfacsökkentések miatt), vagy inkább az év/év áremelkedési ütem csökkenését láthatjuk (például az élelmiszerek esetében vagy a dohány jövedéki adójának tavalyi emelése esetében a bázisból való kiesés miatt). Mivel arra számítunk, hogy augusztustól kezdve az üzemanyagok inflációs hozzájárulása gyorsan csökken majd, fenn-

tartjuk a teljes fogyasztói árindex visszaesésére vonatkozó előrejelzésünket, vagyis az év végére akár 2 százalék közelébe mérséklődhet a mutató” – mondja Dunai Gábor, az OTP Bank makrogazdasági elemzője.

Ugyanakkor a monetáris politika szempontjából érdekes, a gazdasági folyamatokra leginkább reagáló, volatilis tételektől és kormányzati intézkedések hatásától szűrt infláció felfelé halad, az OTP Bank előrejelzése szerint 2019 közepére meghaladja majd az MNB 3 százalékos célját. Ezzel összhangban a jegybank idén ősszel kezdheti el a magasabb inflációs környezettel konzisztens monetáris keretek kialakítását.

Augusztus 10-én az Egyesült Államokból is éreznek friss inflációs adatok. Az OTP szerint az energiaárak emelkedésének következtében az infláció az elmúlt hónapokban 3 százalék közelébe emelkedett, és a maginfláció is hónapok óta magasabb 2 százaléknál, ráadásul a kockázatok továbbra is felfelé mutatnak. A feszes munkaerőpiaci kondíciók, a vámok árfelhajtó hatása, valamint a növekvő nyersanyagárak miatt van esély pozitív meglepetésre az inflációban.

Átírnák a nyugdíjszabályokat - nagyot nyernének a gyerekek

A társadalombiztosítás fenntartásához a kellő számú gyermeknek járulékfizetővé való felnevelésére is szükség van. A nyugdíjrendszer működéséhez az aktív korú biztosítottak tehát nemcsak pénzben, hanem gyermekneveléssel is hozzájárulnak, amit azonban a jelenlegi nyugdíjrendszeri feltételek csak elégtelen mértékben vesznek figyelembe. E probléma orvoslására fogalmaz meg javaslatokat egy vitairat, amely a Pénzügyi Szemlében jelent meg.

Egyensúlytalanság alakult ki a jövedelem nélküli életszakaszok finanszírozási módjai között - többek között ennek is sok évtizedes, látványos tünete a csökkenő termékenység - figyelmet a [tanulmányban](#) Morvayné Bajai Zsuzsanna, a Nagycsaládosok Országos Egyesületének (NOE) alelnöke.

A mára kialakult nyugdíjrendszerek azt üzenik: nincs szükség gyermekre - sem ahhoz, hogy a család, mint gazdasági egység üzemeljen, sem ahhoz, hogy ő biztosítsa a szülők időskori megélhetését. Korunkban a gyermek a család kiadási oldalát növeli és bevételeit csökkenti, amit csak túlmunkával lehet ellensúlyozni.

A gyermekvállalás a termékenység immár egyéni befolyásolhatóságának hatására kizárólag egyéni-családi döntéssé is vált. Ám mert a társadalombiztosítási nyugdíj összege kizárólag az aktív korban pénzben teljesített hozzájárulástól és ennek időtartamától függ, a gyermekes, különösen a többgyermekes életmód egyértelműen nemcsak a kisgyermekes életszakaszban, hanem idős korban is anyagi hátránnyal jár - értékkel szakértő.

A gyermekes életmód hatásai az életkeresetre

A gyermekes életmódot választó anyák a munkapiacra jellemzően nem vállalnak gyermeknevelést nehezítő beosztásokat. Ám a több gyereket felnevelt - leendő nyugdíjas - édesanyák nyugdíjszámítás alapjául szolgáló átlagkeresete elmarad a többiek átlagától, munkapályájuk töredezett is lehet.

Igen gyakori, hogy a férj hamarabb hal meg, mint a felesége. Ha a többnyire alacsony saját jogú nyugdíjas özvegy több gyermeket nevelt is fel, az elhalt férjét megillető nyugdíjösszegnek már csak az egységes, 30 százalékra jogosult. A mai aktív korú női korosztályban is előfordulhat, hogy egy, az átlagnál több gyermeket felnevelt nagycsaládos anya a rá irányadó öregségi nyugdíjkorhatár elérésekor nem is rendelkezik a minimális öregségi nyugdíjhoz elegendő szolgálati idővel, de keresettel sem.

Özvegyek és elváltak helyzete

Még nagyobb időskori anyagi hátrányokkal jár azonban, ha a többgyermekes szülők házassága válás következtében szűnt meg és az apa újból megnősül, ugyanis az ő halála esetén az első feleségével közös gyermekeik anyját már csak a többi özvegygel megosztott mértékű özvegyi nyugdíjösszeg fogja megilletni.

Ha az anya is új házasságot kötött, akkor viszont 10 évnél rövidebb gyermektelen új kapcsolat alapján az új férje halála esetén egyáltalán nem lesz jogosult özvegyi nyugdíjra. Ha viszont a gyermekek esetleg nem is regisztrált különböző kapcsolatból származnak - a gyermektelen nőkéhez hasonló munkapiaci aktivitás hiányában a többgyermekes anyát idős korára a legsúlyosabb nélkülözések fenyegethetik.

Politikai döntést igényel: a gyermekeiktől külön háztartásban élő szülő nyugdíjvárományának megfelelő részét a gyermekek felnevelésével magára maradt szülő javára lehetne átirányítani.

A társadalompolitika nem szokott módot adni kizárólagosan előnyök választására: e javaslat megvalósítása a gyermekeivel elhagyott szülő számára nagyobb időskori anyagi biztonságot is jelenthet, viszont a gyermekelhelyezési viták még több gyermek életét traumatizálhatják, hiszen a gyermekelhelyezési döntés már mindkét szülő számára időskori anyagi hátránnyá is válik.

Ennek közérthető kommunikációja a már bevezetett egyéb tartós házasságpárti intézkedések, párkapcsolati nevelési lehetőségek nyújtása mellett viszont csökkenthetné a meggondolatlan válások és az elköteleződés nélküli, váltogatott kapcsolatok számát, növelhetné az érintett gyermekek biztonságát.

A gyermekgondozás időigénye

A [gyermeknevelés](#) során a gondozási munka a gyermek egyéni szükségleteitől függ, de az életkorával is változó időt vesz igénybe. Csecsemő megjelenése a családban sok hónapon

át napi 24 órás folyamatos munkát igényel. Ez a munkaigény idővel fokozatosan csökken ugyan, ám amikor már összességében csak a napi törvényes munkaidőt teszi ki, ez a napon, héten, hónapon, éven belül akkor sem egyhuzamban, például munkanaponként 8-tól 4-ig, hanem a gyermek fizikai szükségletei és lelki-szellemi fejlődésének igényei és a környezet feltételei szerint, széttörődedezten - és persze, minden egyes nap 24 órájában - jelentkeznek.

A gyermekekkel kapcsolatos teendőkből nagyszülők, egyéb rokonok nem minden család esetében tudnak részt vállalni - többek között a nyugdíjkorhatár és az úgynevezett Nők40-nek éppen az átlagnál több gyermeket felnevelt idős anyák zömét - méghozzá valójában visszamenőlegesen - hátrányosan kezelő feltételei miatt. De a gyermeket nem csak fizikailag kell ellátni, alapvető lelki szükséglete is a családjához, elsősorban a szüleihez köti.

Jellemző, hogy különösen többgyermekesek esetében megrendülhet a szülő munkapiaci biztonsága, munkajövedelme csökkenhet, foglalkoztatása töredezetté válhat. Ezt az anyáknak, gyermekeikkel egyedül maradt vagy pusztán az ő nevelésüket szintén prioritásnak tekintő apáknak, főleg a nagycsaládos anyáknak a jelenlegi szabályok szerint megállapítható nyugdíjösszege is tükrözi.

Mi is valójában a nyugdíj?

A társadalombiztosítás működtetéséhez nemcsak pénzben fizetünk hozzájárulást, hanem gyermekneveléssel is. Ezt a természetbeni járulékfizetést mindenképpen indokolt beszámítani a későbbi nyugdíj összegébe - állapítja meg a NOE alelnöke.

Azonban, hogy az utóbbi évtizedek intézkedései - reagálni kívánva a népesség korstruktúrájában bekövetkezett változásokra - mindezt legfeljebb a pillanatnyi pénzügyi fenntarthatóság szempontjából teljesítik. Az idők folyamán nőtt a kötelező járulék mértéke, emelkedett a minimális szolgálati idő, csökkent az ebbe beszámítható időszak, a beszámított átlagkereset helyettesítési rátája stb. Így egyre nagyobb aktív kori teher egyre később megnyíló - igaz, az átlagos életkor növekedésével még így is a korábbinál hosszabb ideig - egyre kisebb mértékű anyagi biztonságot nyújt.

A társadalombiztosítás fenntarthatóságához elengedhetetlen gyermeknevelési teljesítmény mindeközben még mindig sem a gyermeknevelés időszakának terheit elismerő járulékkedvezményrel, sem nyugdíjasként e közgazdasági értelemben vett beruházás utáni járadékkal sem jár. Az eddigi intézkedések zömmel bizony éppen a társadalombiztosítási nyugdíjrendszer leépítésének lépései.

Az egyéni-családi termékenységi döntések hatásai

A minimálisan szükséges szolgálati idő és az öregségi nyugdíjkorhatár emelése, az ún. helyettesítési ráta csökkentése és egyéb szigorítások egyre kevesebbeknek nyújtanak elfogadható időskori anyagi körülményeket, ami konstrukcióban az idősek egyre nagyobb arányú lakossági csoportjában - még a munkapálya töretlensége esetén is - elkerülhetetlenül egyre többek, mindenekelett a többgyermekes idősek fokozódó jövedelmi leszakadásával fog járni.

Eközben a családon belül a generációk közötti jövedelemáramlás irányának megfordulása folytán az egyre kisebb létszámú aktívoknak a szüleik közvetlen eltartása terheit adó- és járulékfizetés mellett is egyre nagyobb arányban viselniük kell majd, ami általában az adó- és járulékfizetéssel, a jövedelmebevallással szembeni - akár erkölcsi alapot sem nélkülöző - ellenérdekeltséget növeli és a gyermeknevelési lehetőségek beszűkülésével a gyermekvállalási hajlandóság, a termékenység visszaesését is maga után vonhatja.

A gyermeknevelési teljesítményt érdemben be nem számító nyugdíjfilozófia változatlanul hagyása nemcsak a jövedelmek kifehérítésének folyamatát, de a pozitív népesedéspolitikai intézkedéseket is semlegesítheti. Ez alapvetően új helyzet, amihez - ha fenn akarjuk tartani a nyugdíjrendszert - alkalmazkodnunk kell - figyelmeztet a szakember.

Javaslat gyermeknevelési kiegészítő modulra

A fiatal családok gyermekvállalási döntéseit elősegítendő indokolt, hogy a kiskorú gyermeket nevelő biztosítottak nyugdíjjárulék-fizetési kötelezettsége az általuk nevelt gyermekek számától függő mértékben csökkenjen oly módon, hogy például 3, de legalább 4 gyermek esetén a nyugdíjjárulék már 0 százalék legyen.

Az intézkedés a gyermekek után bevezetendő nyugdíjjelem közvetlenebb születésösztönző párjával javasolható. A szakember javaslata a gyermeknevelési teljesítménynek természetbeni járulékként való elismerésére a nyugdíjösszegben "A" változatban: a már nyugdíjasok számára a legmagasabb életkorúakkal kezdve fokozatosan bevezetendő az általuk felnevelt gyermekek száma szerinti mértékű érdemi kiegészítő nyugdíjmodul.

"B" változatban: a bevezetés évében és azt követően megszülető gyermekek szülei és az ekkor 3 éven aluli gyermeket saját háztartásukban nevelő szülők számára majd - aminek kezdete leghamarabb 25 év múlva várható - új nyugdíjmodulként érdemi kiegészítés járjon az általuk felnevelt gyermekek számával és a gyermekeik tanulása alatt a szülők által teljesített eltartás idejével arányosan.

A gyermekvállalási szándékokra közvetett hatásra számíthatunk azzal, ha a gyermek, a több gyermek vállalása már idős korban sem jár szegénységbe süllyedéssel. A kiszámíthatósághoz javasolható, hogy pontrendszerre történő áttérés után a biztosított éves járulékfizetési teljesítményét (a családi adó- és járulékkedvezmény idejét is beszámítva) az éves átlagbér utáni járulékhoz viszonyított pontértékkel ellátva mutassa - természetesen a biztosított által nevelt gyermekek utáni többletpontértéket is feltüntetve.

Morvayné Bajai Zsuzsanna szerint így a biztosított számára mindig nyomon követhető, hogy mekkora munkanyugdíjra és mekkora gyermeknevelési nyugdíjmodulra számíthat (ez önmagában is kihúzza a talajt a társadalombiztosítás megrendítésére leginkább alkalmas "nekünk már úgysem lesz nyugdíjunk" jellegű rémisztgetések alól).

Megdöbbentő változások a nyugdíjasok munkavállalásával kapcsolatban

Örülhetnek a fiatalabb nyugdíjasok, akik állást vállalnak, és jól keresnek, mert a jövő évtől nem szüneteltetik náluk a nyugdíjfolyósítást.

Számos változást hoznak a nyugdíjasok munkavállalásával és a nyugdíjba vonulással kapcsolatban a már elfogadott jövő évi adótörvények és a központi költségvetést megalapozó törvény.

Az elfogadott szochotörvény alapján a munkaviszonyban álló saját jogú nyugdíjasok (öreg-ségi nyugdíjasok) illetve nők negyvenesek, szolgálati járadékban és korhatár előtti ellátásban részesülők után nem kell a munkáltatói közterheket megfizetni, és a munkavállalótól is csak szja-t vonnak jövőre. Éppen úgy, mint a nyugdíjas szövetkezeteknél.

Széles Imre társadalombiztosítási szakértő az Adózónán azt írta, a kereseti korláttal érintett munkaviszonyos nyugdíjasoknál nem kell majd figyelembe venni az így megszerzett jövedelmüket. Ennek bizonyára nagyon örülnek, akik korhatár előtti ellátás, nők negyvenesek és szolgálati járandóság mellett végeznek munkát. Számukra tehát nem lesz kereseti korlát.

A tb-szakértő magyarázata szerint ennek oka, hogy mivel jövőre nem kell járulékot fizetni a munkavégzésükkel összefüggésben, így nincs biztosítási jogviszonyuk sem. Márpedig a kereseti korlát a nyugdíjtörvény szerint csak a biztosított jogviszonyban él az öregségi nyugdíjkorhatár alatti munkavégzés esetén.

Farkas András viszont azt írta összefoglalójában, hogy nem törölték el a kereseti korlátot, marad az éves összeghatár korlátozó rendelkezése.

A járulékfizetési kötelezettség eltörlésével párhuzamosan megszűnik a nyugdíjnövelés intézménye is (ami az éves bruttó kereset egytizenketted részének fél százaléka). Vagyis aki nyugdíj mellett állásba megy január után, az nem számíthat már az (automatikus) 0,5 százalékos nyugdíjnövelésre.

De csak azokban az esetekben nem jár a nyugdíj mellett szerzett kereset alapján a nyugdíjnövelés, amikor a keresetet nem terheli nyugdíjjárulék. Ha viszont a keresetet, jövedelmet nyugdíjjárulék terheli, így például a kiegészítő tevékenységet folytató nyugdíjas vállalkozóknál, továbbra is jár majd a nyugdíjnövelés.

Új lehetőségek nyílnak a kkv-szektor előtt

Állami forrásból már év végén, uniós támogatásból pedig jövő tavasszal jöhetnek új kkv-felhívások, amelyek a versenyképesség javítását, az ipar automatizációját, digitalizációját célozzák.

Számottevő új fejlesztési lehetőség várhat a termelő, szolgáltató hazai kis- és középvállalkozásokra azáltal, hogy az új kormányzati ciklusban az Innovációs és Technológiai Minisztérium (ITM) kezében összpontosul a fejlesztéspolitika koordinálása – osztotta meg várakozásait a Világgazdasággal Essősy Zsombor, a MAPI Magyar Fejlesztési Iroda Zrt. vezérigazgatója. Arra számít a piac, hogy még idén november–decemberben új versenyképesség-javítást, illetve az ipar 4.0-s automatizációs és digitális megoldások alkalmazását ösztönző felhívások jelenhetnek meg hazai forrásból, s ezekre akár már jövő év január–februárjában lehetne is pályázni.

Emellett jövő tavasszal újabb uniós kiírásokkal is lehet kalkulálni a visszahulló források keretéből.

Várhatóan százmilliárdos nagyságrendet tesz majd ki az így felszabaduló összeg a fel nem használt támogatások, illetve meg nem valósuló beruházások, fejlesztések miatt.

Essősy Zsombor szerint a csaknem 4,5 millió munkavállalónál jóval többen ezután sem fognak dolgozni, ezért a 4 százalék feletti GDP-növekedés akkor tartható fenn, ha ágazattól és mérettől függetlenül a versenyszféra valamennyi tagja nagymértékben növeli a hatékonyságát.

Éppen ezért ma már nélkülözhetetlen a magas hozzáadott értékű termeléshez a legmodernebb technológia alkalmazása, de szükséges a humánkapacitás-ráfordítás növelése is, hogy a dolgozók felnőjenek a gép- és eszközparkhoz. A MAPI vezére éppen ezért üdvözli azt a megfogalmazódott gazdaságpolitikai irányváltást, amely szerint elsősorban nem szakmunkásokat kell képeznünk, hanem magasan kvalifikált mérnököket.

Úgy látja, egy irányba húz a fejlesztéspolitika, hiszen ezt az álláspontot képviseli az ITM apparátusa, akárcsak a közelmúltban 180 pontos reformcsomagot megfogalmazó Magyar Nemzeti Bank.

A visszatérítendő támogatások kapcsán pedig arra hívta fel a figyelmet, hogy ma már nem lebecsülendő a nullaszázalékos, azaz ingyenes hitel. Ilyen a Gazdaságfejlesztési és innovációs operatív programon (Ginop) belül a mikro-, kis- és középvállalkozások technológiai korszerűsítését célzó, csaknem 60 milliárd forintos hitelprogram (Ginop-8.3.5-18). Essősy szerint a változó kamatkörnyezetben piaci alapon ma már 5 százalékos kamattal kellene számolni, így hétéves futamidővel lényegében 35 százalékos támogatási intenzitásnak felel meg a nullás hitel.